

1. Instrumentul de invatare „Firma de exercitiu” a fost considerat ca fiind unul foarte util in procesul de pregatire al elevilor de la scoala la viata activa, atat de catre elevi, cat si de catre profesori si antreprenori. Avand in vedere ca in prezent, acest instrument nu este disponibil tuturor liceelor din Romania, ci doar celor cu profil economic, **se propune extinderea utilizarii instrumentului „Firma de exercitiu” la o scara cat mai larga, care sa acopere pe cat posibil toate profilele existente.** Precizam ca elevii care au participat la acest proiect, proveneau din licee in care acest instrument nu se regaseste in curricula scolara.
2. Avand in vedere ca in procesul de implementare al instrumentului „Firma de exercitiu” **un rol important il detin profesorii coordonatori, se propune includerea acestora intr-un program special de formare profesionala,** astfel incat profesorii sa aiba o pregatire specifica pentru a permite asigurarea unui nivel cat mai inalt al activitatilor de predare. Prin participarea la aceste programe de formare profesionala, profesorii vor putea sa obtina cunostinte din domeniul antreprenorial, sa se familiarizeze cu tendintele de dezvoltare ale diferitelor sectoare, dar si cu activitatile administrative necesare atat pentru dezvoltarea unei firme, cat si pentru functionarea acesteia. In acest mod, profesorii vor putea sa indrume mult mai bine elevii in activitatea de functionare a firmelor de exercitiu si vor putea sa identifice acele firme mama care isi desfasoara activitatea in cele mai prospere sectoare economice.
3. Profesorii coordonatori implicati in activitatile proiectului, au formulat de asemenea o recomandare care priveste educatia antreprenoriala a elevilor. Astfel, **acestia propun ca in procesul de stabilire al notei finale pentru participarea la aceasta disciplina, sa fie implicati si antreprenorii/angajatorii care au intrat in contact direct cu elevii, care prin acordarea unor calificative ar putea sa masoare performanta elevilor in gestionarea activitatii firmei de exercitiu.**
4. In diferitele activitati ale proiectului, elevii au avut ocazia sa se intalneasca cu mai multi antreprenori din diverse sectoare economice. Acest lucru a

facilitat interactiunea dintre aceste doua categorii implicate in cadrul proiectului, si a permis colectarea mai multor recomandari de imbunatatire a sistemului educational. Astfel, din parte angajatorilor si antreprenorilor prezenti in activitatile proiectului **s-a propus ca in curricula scolara sa se introduca noi discipline sau sa se revizuiasca unele dintre cele existente, care sa permita o mai buna pregatire a elevilor asupra urmatoarelor aspecte: notiuni juridice privind: legislatia muncii, protectia mediului, sanatate si securitate in munca, Protectia si Stingerea Incendiilor, legislatia comerciala si financiar-bancar; dezvoltarea abilitatilor de viata, comunicare, lucrul in echipa, modalitatile de redactare pentru diferite documente oficiale, etica in afaceri, tehnici de elaborare a CV-ului si de cautare a unui loc de munca, educatie privind legalitatea, educatie comportamentala in diferite situatii profesionale.** Acesta propunere a fost justificata de foarte multi angajatori prin experientele pe care acestia le-au avut in momentul in care au intrat in contact direct cu unii dintre elevii participanti la acest proiect, dar si din experientele anterioare proiectului.

5. O alta recomandare formulata de catre angajatorii prezenti la activitatile proiectului se refera la **includerea in curriculelor scolare a disciplinelor care sa-i pregateasca pe elevi in procesul de tranzitie de la scoala la viata activa pe o perioada cat mai lunga, acoperind mai multi ani de studiu**, permitandu-le in acest fel elevilor o actualizare si o imbunatatire permanenta a acestor cunostinte specifice.
6. O alta recomandare formulata de catre partenerii proiectului si care vine si in asertimentul elevilor, **este includerea in curricula scolara a unei discipline privind dezvoltarea durabila din perspectiva beneficiilor pe care acest concept il poate aduce in managementul unei firme.** Elevii trebuie sa invete inca de pe bancile scolii ce este dezvoltarea durabila, cum poate fi aceasta adoptata in modelul de business al unei firme si in activitatea angajatilor, astfel incat firma sa isi imbunatateasca performanta economica, sociala si de mediu.

7. Cei mai mult elevii au apreciat discuțiile interactive pe care le-au avut cu angajatorii și antreprenorii, atât în cadrul activităților desfășurate în implementarea instrumentului „firma de exercițiu”, dar și cu ocazia altor activități implementate în cadrul proiectului. Prin urmare, **propunerea cea mai importantă formulată de către elevi se referă la modificarea acestui instrument, astfel încât acesta să permită interacționarea mai mare a elevilor cu firmele de reale.** De asemenea, aceștia propun ca în curricula școlară să se includă și alte instrumente de învățare care să le permită elevilor să intre în contact direct cu angajatorii și antreprenorii de succes care sunt cei mai în măsură să prezinte soluții concrete pentru rezolvarea problemelor dintr-o firmă. Instrumentele de învățare trebuie corelate mai bine, astfel încât să se obțină o maximare a rezultatelor. **Astfel, instrumentul „firmele de exercițiu” ar trebui completat cu cel privind stagiul de pregătire practică, care să permită participarea elevilor la stagiile de pregătire practică la firmele reale care au îndeplinit rolul de firmă mamă.**

8. Elevii au fost foarte interesați de modul în care un eșec poate influența cariera și dezvoltarea profesională și cum pot evita alegerea greșită a unei meserii. **În acest sens, o altă recomandare venită din partea acestora se referă la activitatea de consiliere profesională în care ar trebui să fie implicați și angajatori/antreprenorii. În acest fel elevii consideră că vor primi informații mai exacte privind cerințele de pe piața muncii, domeniile și sectoare economice cu potențial de ocupare a forței de muncă mare, precum și alte informații utile, care îi pot ajuta în alegerea corectă a viitoarei cariere profesionale.**

9. Elevii au recomandat ca, în urma participării la activitățile desfășurate în cadrul unei firme de exercițiu, **unitatea de învățământ să le elibereze un certificat de participare, pe care aceștia să-l poată utiliza în viitor când vor participa la un proces de selectare în vederea ocupării unui loc de muncă.** Acest certificat va fi și mai relevant, dacă instrumentul „firma de exercițiu” va fi modificat în viitor și va permite activitatea practică în cadrul firmelor reale pentru o perioadă mai mare.

10. **Focalizarea pe problematicile business-ului si dezvoltarea afacerilor ar trebui sa fie obiectivul principal al firmelor de exercitiu.** Centrala ROCT ar trebui sa se delimiteze cat mai mult de functionalitatea birocratica a institutiilor statului, concentrandu-se pe tranzactii si documentatii utile. Atat elevii cat si profesorii au mentionat ca aspectele birocratice ale infiintarii firmelor de exercitiu sunt consumatoare de timp si nu aduc un castig real din punctul de vedere al experientei dobandite cu aceasta ocazie.
11. Proiectul s-a implementat la nivelul tuturor celor 12 judete din Regiunile de Dezvoltare, ceea ce a permis interactionarea cu un numar foarte mare de persoane. Doua din judetele vizate de proiect au fost Covasna si Harghita, unde au participat un numar mare de elevi si profesori. O parte dintre angajatorii care au venit in contact direct cu acestia au formulat o recomandare cu privire la **importanta cresterii nivelului de cunoastere a limbii romane de catre elevii de alta nationalitate.** Necunoasterea limbii romane la un nivel corespunzator creaza atat probleme de comunicare cat si de integrare a tinerilor pe piata muncii, iar acest lucru trebuie exolicat foarte bine elevilor si familiilor acestora.
12. Toate partile implicate in cadrul activitatilor proiectului au **recomandat ca parteneriatul dintre mediul de afaceri si sistemul educational sa fie consolidat, firmele putand fii atrase in acest tip de activitati si prin compensatii materiale acordate pentru timpul alocat programelor educationale si practicii elevilor.**